

การประเมินอาคารศูนย์ฝึกวิชาชีพ :
ผลกระทบของสภาพน้ำที่ใช้สอยต่อผู้ใช้

นายอรุณ พุฒิยังกุร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
มหาวิทยาลัย
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาสถาปัตยกรรม

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2528

ISBN 974-564-718-7

009053

i 18266204

AN EVALUATION OF AREA VOCATIONAL CENTER BUILDING :

AN INVESTIGATION OF SPATIAL AND ENVIRONMENTAL IMPACTS UPON USERS

Mr. Arun Puthayangkura

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements

for the Degree of Master of Architecture

Department of Architecture

Graduate School

Chulalongkorn University

1985

หัวขอวิทยานิพนธ์	การประเมินอาคารศูนย์ฝึกวิชาชีพ :
	ผลกระทบของสภาพพื้นที่ใช้สอยต่อผู้ใช้
โดย	นายอรุณ พุฒายางกูร
ภาควิชา	สถาปัตยกรรม
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.วิมลสินธ์ ทรรยางกูร
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	รองศาสตราจารย์ ดร.วันชัย โพธิพิจิตร

บังคับวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... *.....* คณบดีบังคับวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประดิษฐ์ บุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... *.....* ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปราโมทย์ แตงเที่ยง)

..... *.....* กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระ สัจกุล)

..... *.....* กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมสินธ์ นิตยะ)

..... *.....* กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิมลสินธ์ ทรรยางกูร)

..... *.....* กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.วันชัย โพธิพิจิตร)

ลิขสิทธิ์ของบังคับวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ชื่อนิสิต

อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

ภาควิชา

ปีการศึกษา

การประเมินอาคารศูนย์ฝึกวิชาชีพ :

ผลการทดสอบสภาพพื้นที่ใช้สอยต่อผู้ใช้

นายอรุณ พุฒายางกูร

รองศาสตราจารย์ ดร. วิมลสินธุ์ หรายางกูร

รองศาสตราจารย์ ดร. วันชัย โพธิพิจิตร

สถาบัตยกรรม

2527

บทคัดย่อ

ศูนย์ฝึกวิชาชีพ (Area Vocational Centers) ได้ถูกจัดตั้งขึ้นภายใต้โครงการเงินยืมเพื่อพัฒนาการศึกษาครั้งที่ 5 จำนวน 12 แห่ง ดำเนินงานโดยกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นสถานที่ให้บริการสอนวิชาชีพแก่นักเรียนจากโรงเรียนรัฐบาลและเอกชนที่ไม่สามารถจัดการสอนวิชาชีพตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 กับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2524 แต่เนื่องจากสถานศึกษาที่ใช้บริการของศูนย์มีจำนวนไม่เท่ากัน ดังนั้นขนาดของศูนย์จึงมี 2 ขนาดคือ ศูนย์ขนาดใหญ่ จุนักเรียนได้ประมาณ 500 ที่นั่ง และศูนย์ขนาดเล็ก จุนักเรียนได้ประมาณ 300 ที่นั่ง

อาคารของศูนย์ฝึกวิชาชีพ 12 แห่ง มีลักษณะการจัดองค์ประกอบของอาคารเหมือนกันหมด มีชื่อแตกต่างกันเฉพาะในเรื่องขนาดพื้นที่ใช้สอยระหว่างศูนย์ขนาดใหญ่กับศูนย์ขนาดเล็กเท่านั้น ในส่วนของการรวมซึ่งเป็นอาคารหลักของศูนย์ ประกอบด้วยห้องธุรการ ห้องพยาบาล ห้องแนะแนว ห้องสมุด ห้องพัสดุกลาง ห้องอเนกประสงค์ (โรงอาหาร) ห้องเรียน และห้องฝึกงานต่าง ๆ การที่นำเอาส่วนของห้องฝึกงานมารวมอยู่กับส่วนที่เป็นห้องเรียนในอาคารหลังเดียวกัน จึงทำให้เสียงรบกวนจากห้องฝึกงานทำความรบกวนห้องเรียนต่าง ๆ เป็นอย่างมาก ประกอบกับมีลูกหาเรื่องพื้นที่ใช้สอยในบางห้องไม่เพียงพอ และสภาพแวดล้อมในบางแห่งยังไม่เหมาะสมกับการใช้สอย ดังนั้นจึงสมควรที่จะมีการประเมินอาคารศูนย์ฝึกวิชาชีพในค้านต่าง ๆ ซึ่งทางสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติได้ทำการประเมินในส่วนของการดำเนินงานระยะครึ่ง

โครงการไปแล้ว และขณะนี้กำลังสรุปผลการประเมินระยะสั้นสู่โครงการ

สำหรับงานวิจัยฉบับนี้ เป็นการประเมินอาคารศูนย์ฝึกวิชาชีพในค้านที่เกี่ยวกับผลกระทบของสภาพพื้นที่ใช้สอยต่อผู้ใช้อาคาร โดยทำการศึกษาวิจัยเฉพาะตัวอาคารรวมของศูนย์ขนาดเล็ก ๓ แห่ง ได้แก่ ศูนย์จังหวัดนครปฐม สระบุรี และนครนายก ซึ่งมีลักษณะอาคารเหมือนกัน หมวดทุกประการ มีข้อแตกต่างเฉพาะในเรื่องทิศทางการหันตัวอาคารเท่านั้น ซึ่งมีผลกระทบต่อการประเมินไม่นัก ในการทำวิจัยได้ใช้แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูในศูนย์ฝึกวิชาชีพทั้ง ๓ แห่ง รวมทั้งการตรวจสอบสภาพแวดล้อมทางด้านอุณหภูมิภัยในห้อง แสงสว่าง และเสียงรบกวนด้วยเครื่องมือวัด ณ ศูนย์ฝึกวิชาชีพจังหวัดนครปฐม

ผลการวิจัยพอจะสรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมภายในห้องของอาคารที่เป็นอยู่ปัจจุบันมีทั้งดีและข้อเสีย กล่าวคือ

1. สภาพแวดล้อมภายในห้องของอาคาร ได้แก่ รูปแบบของอาคารที่เกิดจาก การรวมพื้นที่ใช้สอยประเภทต่าง ๆ มาเป็นอาคารหลังเดียว ทำให้มีลักษณะที่แตกต่างจากอาคารทั่วไป จึงเป็นเอกลักษณ์ อย่างหนึ่งของศูนย์ที่มีความส่งงาน ในขณะเดียวกันก็เกิดประโยชน์ในการลดค่าก่อสร้าง การประหยัดในการใช้ที่ดิน ทำให้เกิดความสะดวกในการติดต่อ การบริหาร การควบคุมคุณภาพได้อย่างทั่วถึง และยังสร้างความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ในอาคาร

2. สภาพแวดล้อมภายในห้องของอาคาร สำหรับสภาพแวดล้อมภายในห้องที่เป็นข้อเสียของอาคาร และมีผลกระทบต่อผู้ใช้อาคารทั้งผู้บริหาร ครู และนักเรียน มีดังนี้คือ

2.1 ปัญหาเรื่องพื้นที่ใช้สอยไม่เพียงพอ สาเหตุใหญ่เกิดจากการออกแบบห้องได้ไม่เพียงพอกับความต้องการ กล่าวคือยังขาดห้องเรียนทุนภูมิของสาขาวิชาอาหารและโภชนาการ บัญชี ช่างไฟฟ้า ช่างอีเล็กทรอนิกส์ และห้องเก็บเครื่องมือของช่างอีเล็กทรอนิกส์ และการออกแบบพื้นที่ใช้สอยของห้องที่ทำกิจกรรมฐาน ได้แก่ห้องธุรกิจ ห้องผู้อำนวยการ ห้องพยาบาล ห้องแนะแนว ห้องพัสดุกลาง ห้องปฏิบัติงานสำนักงาน ห้องปฏิบัติงานอาหารและโภชนาการ ห้องเรียน ห้องเขียนแบบ ห้องฝึกงานช่างไฟฟ้า ห้องฝึกงานช่างอีเล็กทรอนิกส์ ห้องเก็บเครื่องมือช่างกลโลหะ

ห้องฝึกงานช่างยนต์ ห้องฝึกงานช่างก่อสร้าง และห้องน้ำ-ส้วมในห้องฝึกงานค้าง ๆ

2.2 ปัญหาเรื่องเสียงรบกวน สาเหตุเกิดจากการรวมห้องฝึกงานกับห้องเรียนไว้ในอาคารหลังเดียวกันโดยไม่มีการป้องกันเสียงรบกวนเป็นพิเศษ ผลจากการตรวจวัดปรากฏว่าบริเวณห้องฯ ภายในอาคารมีความเข้มของเสียงอยู่ระหว่าง 63-75 เดซิเบล(A) ซึ่งเกินกว่ามาตรฐานทั่วไป 40-60 เดซิเบล(A)

2.3 ปัญหาเรื่องแสงแดด เป็นปัญหาที่เกิดจากรูปแบบของอาคารที่เป็นอยู่ในสารบบทั้งนี้ จึงทำให้ผู้ดูแลต้องคำนึงถึงการติดตั้งผ้าม่านเพื่อป้องกันแสงแดดได้ จึงทำให้ผู้ดูแลต้องคำนึงถึงการติดตั้งผ้าม่านเพื่อป้องกันแสงแดดได้

2.4 ปัญหาปลักย้อยอ่อน ๆ ได้แก่ บางห้องไม่มีหน้าต่างหรือมีน้อยเกินไป ทำให้ได้รับแสงสว่างไม่เพียงพอ และการถ่ายเทอากาศไม่ดี ผนังของอาคารที่เป็นบานเกล็ดเหล็กดิค-ลายป้องกันพายุฝนไม่ได้ เป็นต้น

การแก้ไขปัญหา จากปัญหาที่กล่าวมาแล้ว ควรจะไตรั้งการแก้ไขคันนี้ คือ

1. ควรขยายพื้นที่ของห้องที่ยังไม่ได้ม้าตรฐาน และต่อเติมอาคารบางส่วนเพื่อย้ายพื้นที่ของอาคารให้เพียงพอกับความต้องการ

2. ควรย้ายตำแหน่งที่ตั้งของห้องฝึกงานช่างไฟฟ้าและอีเล็กทรอนิกส์ให้แยกออกจากกลุ่มของห้องเรียน

3. ควรสร้างห้องพิเศษที่สามารถควบคุมเสียงรบกวน เพื่อติดตั้งเครื่องจักรที่มีเสียงดังของช่างก่อสร้าง และห้องเครื่องยนต์ของช่างยนต์

4. ควรปรับปรุงห้องพยาบาล ห้องน้ำ ห้องปฏิบัติงานผ้าและเครื่องแต่งกาย ห้องปฏิบัติงานอาหารและโภชนาการ ห้องเรียน 115, 117 ห้องเขียนแบบ 113 ห้องสมุด และห้องน้ำ-ส้วมที่อยู่ในห้องฝึกงานช่างต่าง ๆ ให้ได้รับแสงสว่างจากธรรมชาติเพียงพอ และการดูแลเอกสารที่สำคัญ

5. ควรติดตั้งกันสาดและแผงบังแดดตรงผนังค้านทิศตะวันออก ทิศใต้ และทิศตะวันตกเพื่อป้องกันแดดร้อน

6. กรรมการตรวจสอบผนังที่เป็นบานเกล็คเหล็กติดตาย ว่าส่วนใดที่ฝันสำคัญมาก
เพื่อพิจารณาทางแห่งแก้ไขด้วย

Thesis Title An Evaluation of Area Vocational Center
 Building: An Investigation of Spatial and
 Environmental Impacts Upon Users.
 Name Mr. Arun Puthayangkura
 Thesis Advisor Associate Professor Dr. Vimolsiddi Horayangkura
 Associate Professor Dr. Wanchai Phothiphichitr
 Department Architecture
 Academic Year 1984

ABSTRACT

All twelve Area Vocational Center or AVC were established by the Department of Vocational Education of Ministry of Education under the Development Credit Agreement of the Fifth Education Project. The main function of the AVC is to provide vocational instruction and training for lower and upper secondary school students of both government and private schools which cannot provide such services. These services are to be offered in order to fulfill the objectives of the 1978 syllabus for the lower secondary school and the 1981 syllabus for the upper secondary school. The size of the center, large or small, depends on the number of institutions being served. The large center can accommodate approximately 500 students and the small 300 students.

Every AVC building was built from the same design. Only the total areas of the large and the small centers are different. The main building is composed of a general office, a first-aid room, a counseling room, a library, a central storage, a canteen, classrooms and workshops. Since all the rooms were accommodated in the building, the noise from the work rooms was unavoidable. Other problems were that there were not enough space in some rooms and the existing ones were not efficiently designed. Therefore, the evaluation of the AVC buildings was essential.

Although the National Education Commission has already done a mid-term evaluation of the Area Vocational Centers and now is implementing the final evaluation on the function of AVC project.

Three centers were selected as samples for this study. They were located at Nakhon Pathom, Saraburi and Nakhon Nayok. These buildings were constructed the same way except their location and orientation. However, the difference of the orientation would not affect this study. The instrument used were interview schedules for interviewing the AVC administrators and teachers. The checklist for room ambient was also used but for only the AVC at Nakhon Pathom.

The study revealed both positive and negative impacts as follows:

1. Positive impact: The uniqueness of the building was attributed to the combination of all different classrooms and workshops together. Construction cost was less and the land occupied was also less. Moreover, the various rooms are functionally located. Positive effects in terms of administration, management and communication were also gained.

2. Negative impact: The negative effect of the building caused many serious impacts among the administrators, teachers and students as follows:

2.1 Inadequate space: Overall building space was inefficiently designed as well as insufficiently provided. More rooms were needed such as lecture rooms for the department of Food and Nutrition, Accounting, Electro Mechanics, Electronics and Electronic Instruments Storage. Usable space of most rooms were less than the standard requirement. These rooms include the general office, the director room, the first-aid room, the counseling room, the central storage, the workshops for the departments of Commercial, Food and Nutrition, Drafting, Electro Mechanics, Electronics, Auto Mechanics, Building Construction and rest rooms in all workshops

2.2 Due to the fact that the buildings had been designed on a multi-purpose basis, therefore, the noise from the workshops affected classrooms and other rooms as well. The noise level was between 63-75 Decibel(A) which was higher than the standard of 40-60 Decibel(A) level.

2.3 The structure of the building could not protect the building from the direct sun light. Therefore the eastern and western parts of the building were exposed to the sun light all year round, while the southern part was so for 6 months.

2.4 There were not enough windows in some rooms. The ventilation and light were thus inadequate. Parts of the building wall were made of steel louver which could not protect the building from rain storm.

Recommendation Problems as mentioned above could be solved as follows:

1. The substandard and spatially inadequate rooms should be enlarged. The building should be thus expanded.

2. Electro mechanics and Electronics workshops should be separated from the classrooms.

3. There should be sound proof rooms in order to protect any noise produced from wood machines and from auto-testing.

4. Improvement should be carried out in such rooms as the first-aid room, the counseling room, the workrooms for Clothing and Textile, Food and Nutrition, the classrooms 115,117, the drafting room, the library and the rest rooms in workshops, which had light and ventilation problems.

5. Overhanging roof and sun shade at the eastern, southern and western parts of the building should be installed.

6. The steel louver panel should be examined and fixed up to prevent the sneaking in of rain.

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยคีก์ด้วยความกรุณาจากผู้มีอุปการะคุณหลายท่าน
คั่งมีรายนามดังต่อไปนี้ รองศาสตราจารย์ ดร. วิมลสิทธิ์ ทรรยางกูร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยา-
นิพนธ์ซึ่งเป็นผู้ให้คำแนะนำในการทำวิจัย, รองศาสตราจารย์ ดร. วนชัย พิธีพิจิต อาจารย์
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์รวม, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปราโมทย์ แตงเที่ยง, ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร. วีระ สังกุล, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สเมลสิทธิ์ นิคยะ กรรมการตรวจวิทยานิพนธ์, คุณชีวิต
รัชตะนาวิน ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกวิชาชีพนครปฐม, คุณเลอพงษ์ พิไ sideways สามนต์ เชต ผู้ช่วยผู้อำนวย
การ, คุณประยูร สอดส่อง ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกวิชาชีพสรีบุรี, คุณมนูฤทธิ์ ชำนาญ ผู้อำนวย
การศูนย์ฝึกวิชาชีพกรรณิก และครู-อาจารย์ทุก ๆ ท่านในศูนย์ฝึกวิชาชีพทั้ง ๓ แห่ง

ผู้วิจัยขอแสดงความขอบพระคุณอย่างสูงต่อทุกท่านที่ได้กล่าวนามแล้วข้างตน และท่าน
ที่ไม่ได้กล่าวนามแต่มีส่วนช่วยให้งานทำวิทยานิพนธฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยคีก์ไว้ ณ ที่นี่ด้วย

อนึ่ง หากวิทยานิพนธฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่องานวิจัยหรือผู้อื่นได้แล้ว ผู้วิจัยขออนุ
ความคีห์ทั้งมวลของวิทยานิพนธ์นี้ให้แก่บรรดาคณาจารย์ทั้งหลาย ผู้ประสันต์ประสานวิชาความรู้ให้
แก่ผู้วิจัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งรองศาสตราจารย์ ดร. วิมลสิทธิ์ ทรรยางกูร ส่วนของพรอง
ทั้งหลายที่เกิดขึ้นนั้น ผู้วิจัยขออภัยรับไว้แต่เพียงผู้เดียว.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อรุณ พุฒยางกูร

๑๑ พฤษภาคม ๒๕๒๘

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
กิติกรรมประกาศ	ช
รายการตารางประกอบ	ญ
รายการรูปประกอบ	ภ
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	6
วิธีดำเนินการวิจัย	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
2. ทฤษฎีและการศึกษาที่เกี่ยวข้อง	9
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการประเมินอาคาร	9
การศึกษาตัวอย่างอาคารประเภทเดียวกันในต่างประเทศ	27
รายละเอียดเกี่ยวกับศูนย์ฝึกวิชาชีพ	42
สภาพแวดล้อมภายนอกของศูนย์ฝึกวิชาชีพ	47
3. การประเมินอาคารศูนย์ฝึกวิชาชีพ	62
การวิเคราะห์อาคารในส่วนที่เกี่ยวกับการจัดองค์ประกอบ	
ทางกายภาพ	62
การวิเคราะห์อาคารในส่วนที่เกี่ยวกับขนาดพื้นที่ใช้สอย	64
การวิเคราะห์อาคารในส่วนที่เกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อม	66
รายละเอียดของการประเมินโดยแยกเป็นห้อง	73

4. ข้อสรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ	150
ขอสรุปผลการวิจัย	150
ขอเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหา	153
ขอเสนอแนะในการออกแบบอาคารประเภทเดี่ยว กันในครั้งต่อไป	165
ขอเสนอแนะในการวิจัยขั้นต่อไป	165
บรรณานุกรม	167
ภาคผนวก ก. รายละเอียดการตรวจสอบสภาวะแวดล้อมด้วยเครื่องมือวัด	170
ภาคผนวก ข. แบบสัมภาษณ์	173
ประวัติผู้เขียน	207

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1. แสดงมาตรฐานความเข้มของแสงที่ใช้ในประเทศไทย ๆ	18
2. แสดงมาตรฐานความเข้มของแสงภายใต้ห้องต่าง ๆ	19
3. แสดงมาตรฐานความดังของเสียงในห้องต่าง ๆ	23
4. แสดงระดับความดังของเสียงทั่ว ๆ ไป	24
5. พื้นที่มาตรฐานในโรงเรียนมัธยมในสิงคโปร์	29
6. พื้นที่มาตรฐานต่อหน่วย	31
7. แสดงการจัดพื้นที่โรงฝึกงานและตำแหน่งที่ตั้ง	32
8. อัตรากำลังที่มีอยู่ในการเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2527 จำแนกตามศูนย์ ประเภท และตำแหน่ง	46
9. แสดงรายชื่อสาขาวิชาที่เปิดสอนในศูนย์ และความจุครอบคลุม ในการรับนักเรียนมาเรียน	48
10. แสดงที่ตั้งของศูนย์ฝึกวิชาชีพ ขนาดเนื้อที่ จำนวนสถานศึกษา และปีที่เปิดดำเนินการ	49
11. ขนาดพื้นที่ของห้องต่าง ๆ ในอาคารรวม	59
12. แสดงระดับความเข้มของเสียงรบกวน และความถี่ในการใช้งาน ในอาคารศูนย์ฝึกวิชาชีพจังหวัดนครปฐม	69
13. แสดงรายละเอียดการแก้ไขปัญหาของห้องต่าง ๆ และผล ของการแก้ไขปัญหา	158

รายการรูปประกอบ

รูปที่	หน้า
1. แสดงความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่าง ๆ ในโรงเรียนอาชีวศึกษา	11
2. แสดงการจัดส่วนต่าง ๆ ของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับ สภาพของเสียง	14
3. แสดงการสะท้อนของเสียง	21
4. แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความคังของเสียงกับระยะทาง	22
5. แสดงการจัดวางตัวอาคารเรียนให้ได้รับเสียงรบกวน จากโรงฝึกงานน้อยที่สุด	23
6. แสดงมุมของดวงอาทิตย์ระหว่าง 8.00-16.00 น. ณ บริเวณacula	25
7. แสดงผังบริเวณของโรงเรียนมัธยมที่สอนทางด้านอาชีวศึกษา ในประเทศไทย	28
8. แสดงแผนภาพการจัดส่วนต่าง ๆ ภายในโรงฝึกงานของโรงเรียน ที่สอนทางด้านอาชีวศึกษาในประเทศไทย	31
9. แสดงการติดตั้งพัดลมที่ผนังเพื่อคูณผุ่นและควันจากการตีเหล็ก	33
10. แสดงความส่วนที่เกิดจากฟ้าเพดานที่มีสีอ่อน และหน้าต่าง ที่อยู่ระดับต่ำ	33
11. แสดงผังพื้นที่ชั้นล่างของห้องฝึกงานโลหะ 1	34
12. แสดงผังพื้นที่ชั้นสองของห้องฝึกงานโลหะ 2	35
13. แสดงการจัดวางโต๊ะฝึกงานภายใต้ห้องฝึกงานโลหะ	35
14. แสดงการติดตั้งเครื่องกลึง	36
15. แสดงผังพื้นที่ชั้นล่างของห้องฝึกงานไม้ และห้องเครื่องจักรกลงานไม้	37
16. แสดงการจัดตั้งโต๊ะฝึกงานไม้ภายใต้ห้องฝึกงานไม้	38
17. แสดงการติดตั้งเครื่องกลึงไม้เพื่อให้ได้รับแสงสว่างจากธรรมชาติ	38

18. แสดงการติดตั้งเครื่องจักรต่าง ๆ ภายในห้อง เครื่องจักรกลงานไม้	39
19. แสดงผังการจัดโต๊ะฝึกงานภายในห้องฝึกงานช่างไฟฟ้า	40
20. แสดงการจัดโต๊ะฝึกงานเป็นรูปตัว "ยู" ภายในห้องฝึกงาน ช่างไฟฟ้า	40
21. แสดงผังพื้นที่น้ำส้มของห้องเชียนแบบเทคนิค	41
22. แสดงแผนภูมิการบริหารของศูนย์ฝึกวิชาชีพ	44
23. แสดงผังบบริเวณศูนย์ฝึกวิชาชีพนครปฐม	51
24. แสดงผังบบริเวณศูนย์ฝึกวิชาชีพสระบุรี	52
25. แสดงผังบบริเวณศูนย์ฝึกวิชาชีพนครนายก	53
26. แสดงผังพื้นที่ล่าง	54
27. แสดงผังพื้นที่บน	55
28. แสดงรูปค้านหน้า(ทิศตะวันออก), รูปค้านข้าง(ทิศใต้)	56
29. แสดงรูปค้านหลัง(ทิศตะวันออก), รูปค้านข้าง(ทิศเหนือ)	57
30. แสดงรูปตัด A-A, รูปตัด B-B	58
31. แสดงแหล่งกำเนิดของเสียงรบกวนภายในอาคาร	70
32. แสดงความเข้มของเสียงภายในห้อง และห้องฝึกงานต่าง ๆ	70
33. แสดงความแตกต่างของทิศทางการวางตัวอาคารห้อง ๓ ชั้นย์	71
34. แสดงเงาที่ได้รับจากหลังคาตลอดทั้งปีในเวลา 8.00 น. และ 16.00 น.	72
35. แสดงผังพื้นที่ล่างของศูนย์ฝึกวิชาชีพ	76
36. แสดงผังพื้นที่บนของศูนย์ฝึกวิชาชีพ	77
37. แสดงผังพื้นที่ล่างของศูนย์ฝึกวิชาชีพ(แก้ไขใหม่)	156
38. แสดงผังพื้นที่บนของศูนย์ฝึกวิชาชีพ(แก้ไขใหม่)	157

39. แสดงรูปคานหน้า(ทิศตะวันออก), รูปคานข้าง(ทิศใต้), รูปคานหลัง(ทิศตะวันตก)	158
40. แสดงรูปคานข้าง(ทิศเหนือ), รูปตัด A-A, รูปตัด B-B	159
41. แสดงขนาดของกันสาดและแผงบังแฉคของผนังอาคารคานด่าง ๆ	164

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย